

INVERDIENEFFECTEN

Als de productiecapaciteit niet volledig wordt benut (er is dan onderbesteding), is er sprake van conjuncturele werkloosheid. De overheid kan conjuncturele werkloosheid bestrijden door het vergroten van de effectieve vraag. Hiertoe kan de overheid de eigen bestedingen vergroten en/of de belastingen verlagen. Belastingverlaging zorgt voor een hoger besteedbaar inkomen bij gezinnen.

Door dit overheidsbeleid doen zich **inverdieneffecten** voor.

Een deel van de hogere overheidsbestedingen wordt terugverdiend:

$O \uparrow \rightarrow EV \uparrow \rightarrow Y \uparrow \rightarrow B \uparrow$

Een deel van de lagere belastingontvangsten wordt terugverdiend:

$B \downarrow \rightarrow (Y-B) \uparrow \rightarrow C \uparrow \rightarrow EV \uparrow \rightarrow Y \uparrow \rightarrow B \uparrow$

MULTIPLIËRWERKING

Een verhoging van de overheidsbestedingen en/of een verlaging van de belastingen leidt tot een toename van de effectieve vraag en daarmee tot een toename van het nationaal inkomen.

De uiteindelijke groei van het nationaal inkomen is groter dan de aanvankelijke stijging van de effectieve vraag.

De **multiplierwerking** ontstaat doordat hogere bestedingen via een toename van het nationaal inkomen nieuwe bestedingen uitlokken:

$O \uparrow \rightarrow EV \uparrow \rightarrow Y \uparrow \rightarrow C \uparrow \rightarrow EV \uparrow \rightarrow Y \uparrow \rightarrow \text{enz.}$

Hetzelfde geldt voor lagere belastingen:

$B \downarrow \rightarrow (Y-B) \uparrow \rightarrow C \uparrow \rightarrow EV \uparrow \rightarrow Y \uparrow \rightarrow C \uparrow \rightarrow EV \uparrow \rightarrow Y \uparrow \rightarrow \text{enz.}$

De werking van de multiplier wordt zwakker door **inkomenslekken** (geld dat niet als besteding terugkeert in de economische kringloop): spaarlek, belastinglek en importlek.